

KÖRHÁZ

A MAGYAR KÓRHÁZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

2014/4-5.

FŐNIX-Pro-DIVAS -

az egyetlen hazai
fejlesztésű, integrált
HIS-PACS rendszer

Költséghatékonyan
üzemeltethető
informatikai megoldás,
kórházak és
rendelőintézetek számára.

Van programja holnapra?

BÉKER-SOFT INFORMATIKA KFT.
KOMPLEX EGÉSZSÉGÜGYI INFORMATIKAI MEGOLDÁSOK

1184 Budapest, Hengerosor u. 73.
Tel: +36(1)292-1023 Fax: +36(1)292-2123
e-mail: info@bsi.hu honlap: www.bsi.hu

Tisztelt Olvasóink!

Vége itt a nyár. A természet három-négy héttel előbbre jár, mint szokásos, ezért is dús, gyönyörű. Érdekes évet élünk, három választás, és azok kampánya fedi le szinte az egész évet. Minden kérdés politikai fénytörést kap, még a szigorúan vett szakmai kérdések is.

Az országgyűlési választásokon túl vagyunk, az eredmények ismertek. Orbán Viktor már újra megválasztott miniszterelnök, és a legfontosabb üzenete: folytassuk! Ez jó hír, mert stabilitást, fejlődést jelenthet, hiszen a politikai izlésből fakadó öröm vagy bánat érzése mellett csak egy fontosabb van: az ország működőképessége, fejlődése, gyarapodása. És ehhez stabilitás kell. Az egészségügy bajait elemezve gyakran írtam kritikus szavakat az egymást váltó, ellentétes politikai ciklusok káros mellékhatásairól. Hát ez most elmarad. Annál nagyobb érdeklődéssel figyeljük a folytatás tartalmi elemeit.

Az elmúlt négy évben sok volt a változás az egészségügyben, a kórházügyben. Befezett ügyként csak az átadott, használatba vett új és felújított intézményekre tekinthetünk, legyünk őszinték: örömmel és büszkeséggel. Ennyi műszaki, technológiai fejlődés ilyen rövid idő alatt soha nem történt az egészségügyben. Ennek örömét nem akarom elrontani, de azért meg kell emlékezni a gondokról is, remélve, hogy a „folytatás” ezek felszámolását vagy legalább enyhítését hozza. A bérhelyzet javult, de rengeteg még a feszültség, az elmaradás és a megoldatlan probléma. Az elvándorlás állítólag picit csökkent (legalábbis az engedélyt kérők száma), de a szakemberek hiánya bizonyos pontokon már súlyosan érezhető.

A kórházak adósságállománya növekszik, a lejáratí határidők hosszabbodnak, a nemrég kinevezett új menedzsmentek „válságkezelő üzemmódban” dolgoznak. Ez a pénzügyi nyomás felmorzsolással, kifáradással fenyegeti őket, ezt gyorsan orvosolni kell. Ide tartozik az OEP finanszírozási rendszere folyamatos korrekciójának igénye, hogy a valóságos bekerülési összegeket fedezze. E nélkül nincs pénzügyi stabilitás.

Részleges segítséget hozhatna, de még inkább a bér jellegű felhasználást javíthatná, ha a közintézményeken belüli fizetés betegellátás szabályai, feltételrendszere kormányzati támogatás segítségével tisztázódhatna. Itt elindult egy reményt keltő folyamat, de könnyen elnyomhatja ezt is a kérdés bonyolultsága miatt megjelenő parttalan vita, amit az ellenérdekeltség (paraszolvenca), az irigység (nem minden intézmény alkalmas ilyen megoldásra) mellett a tájékozottság hiánya generál.

Megtörtént a kormányalakítás, új szereplőt köszönhetünk az egészségügy-politika színpadán. Dr. Zombor Gábor lett az egészségügyért felelős államtitkár. Tapasztalt, egészségügyhöz értő orvos, akinek jogi és közgazdasági diplomája is van. Az OEP budapesti igazgatóságának élén tűnt fel, mint fiatal, csendes szavú, de felkészült, kollegiális, jó szakember. Sajnáljuk, amikor a 2002-es kormányváltás elsodorta innen, de a Bács-Kiskun Megyei Kórház főigazgatói székében is eredményes munkát végzett. Ezt követően egy „éles kanyarral” Kecskemét sikeres polgármestere lett, ám kapcsolatát az egészségüggyel megőrizte. Sokunk nevében mondhatom: isten hozta újra a fedélzeten, hogy vezetőként részt vegyen abban a nagyon fontos csapatmunkában, ami az egészségügy irányítását jelenti.

Dr. Szepesti András

A szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Rácz Jenő

Tagok:

Dr. Svébis Mihály, Dr. Antal Gabriella
Torda Júlia

Főszerkesztő: Dr. Szepesti András

Felelős szerkesztő: Bene Zsolt

Szerkesztőségi ügyvivő:

Szlovákné Bandula Ilona

Lapmenedzser: Zöldi Péter

Rovatvezetők

Jogi rovat: Dr. Kőszegfalvi Edit

Intenzív terápia: Dr. Füleddi Béla

Gyógyszer: Fekete Tibor

Minőségbiztosítás: Dr. Kullmann Lajos

Menedzsment: Dr. Boncz Imre

Nemzetközi sajtó: Kövesi Ervin

Tanácsadó testület

Dr. Velkey György, Dr. Csinei Irén,

Dr. Ficzer Andrea, Prof. dr. Gál János, Dr.

Rudner Ervin, Dr. Sásdi Antal, Dr. Szabó Géza,

Dr. Tóth Gábor, Hegedűs Iván,

Mészáros Magdolna, Zsarnay István,

Dr. Fülöp Rudolf, Dr. Nagy Anikó

Kiadja: Magyar Kórházszövetség

Felelős kiadó: Dr. Velkey György elnök

Lapmenedzsment:

Weborvos.hu 2009 Kft.

Kiadó és szerkesztőség:

1113 Budapest, Ibrahim u. 19.

Telefon: (1) 214-5118, (1) 214-5159

Fax: (1) 214-9715

E-mail: mksz@invitel.hu

Internet: www.korhazszovetseg.hu

A Kórház szaklap előző lapszámai

a www.weborvos.hu portálon

tekinthetők meg.

A támogatott oldalakat ■ jelöli.

Nyomdai munkák: Mega Kft.

Felelős vezető: Gáti Tamás

ügyvezető igazgató

A Kórház utcai terjesztésre nem kerül,

terjeszti a Feibra Kft. Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Zrt. Üzleti és Logisztikai

Központja (ÜLK) Hírlap Üzletég.

Előfizethető közvetlenül a postai

kézbesítőknél, az ország bármely

postáján, vagy Budapesten a Hírlap

Területi Képviseleteken (postacím:

1900 Budapest, e-mail: hirlap@posta.hu,

zöld szám: 06-80/644-444),

továbbá előfizethető átutalással

a Magyar Posta Zrt. Üzleti és Logisztikai

Központ 11991102-02102799 számú

bankszámlára is. További információ:

Magyar Kórházszövetség(1) 214-5159

ISSN 0230-3868

Tisztelt Olvasók!

A posta esetleges hibás terjesztése miatt

kellemetlenül élnézt kérünk.

Kérjük, amennyiben valamelyik lapszámot

nem kapja meg, jelezze ezt kiadónk felé

a következő elérhetőségek valamelyikén,

és a hiányt azonnal pótoljuk.

Telefon: (1)214-5159, fax: (1)214-9715,

e-mail: mksz@invitel.hu

Szaklapunk 2013. év

I. félévében átlagosan

4250 példányban jelent meg.

KÓRHÁZ

A MAGYAR KÓRHÁZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Tartalom

KÓRHÁZÜGYEINK

4 Kórház-hírek

AKTUÁLIS

- 3 Hat évvel tovább élünk
- 6 Az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesületének szakmai állásfoglalása
- 7 Zombor Gábor az új egészségügyi államtitkár
- 9 Még jobb exportcikké válik a fogorvoslás?
- 10 Kombinált rákterápia Nyíregyházán
- 11 Huszonegyedik századi
- 12 OKITI – remek szakemberek, kiváló műszerezettségonkoterápia Győrben
- 15 Véresen komoly téma lett a vérellátás
- 16 Te vagy a hős!
- 17 Közel 12 milliárddal kevesebbet fizettek a szakellátóknak az időarányosnál
- 18 Modern neonatológia Nógrádban
- 19 Sok szív szinte egyszerre dobban

ENDOSZKÓPIA

20 Laparoszkópia három dimenzióban

KÉPALKOTÓ DIAGNOSZTIKA

22 Százezer röntgen tele-lelet

FOTÓ: BALÁZS A., MTI

10

18

24 Egészségügy és Siemens: cég a cégben

DIALÍZIS

26 A tulajdonos nemzetközi, a vállalkozás magyar

ORVOSSZAKMA

28 A kórház egy érzelmi katlan

ÁPOLÁS

30 Ha sürgős, legyen profi

PARAGRAFUS

32 Közreműködői szerződések felülvizsgálata, bejelentési kötelezettség

INFEKCIÓKONTROLL

34 Globális kihívás a multidrogrezisztencia
36 Referenciakórház lett a Bajcsy

GYÓGYSZER

38 A gyógyszerpiac alakulása 2013-ban

KÓRHÁZI VIZIT

46 Sok a beteg az aprófalvakban

Százezer röntgen tele-lelet

– Egy évvel ezelőtt arról nyilatkozott, hogy a telerradiológia ma már intézmény. 2014. május 12-én nagykorúvá érett a TeleXray röntgen telerradiológiai rendszer, hiszen aznap végezték a százezredik vizsgálatot. Hogyan sikerült idáig eljutni a 2010. júliusi indulás óta?

– A rendszer felépítése, működtetése mind a képkalkotás, mind a leletezés és az üzemeletetés oldaláról tekintve olyan tapasztalatokat nyújtott és nyújt folyamatosan, amelyeket mindennapi munkánk során is hasznosítani tudunk. A telerradiológiai működés szigorú és jól definiált teljesítményelvárásai a lokális szakmai munkát is ösztönzik. Másfelől pedig jól szervezett radiológiai és azt támogató informatikai megoldásokkal a hátunk mögött vágtnak nekünk, amelyek nélkül nem működőképes a rendszer.

– Mit tapasztalnak a belépő partnereknél? Milyen a berendezések állapota, milyen a szakmai felkészültség?

– Jellemzően szakrendelők, magánklinikák és néhány kórház számára végzünk röntgenleletezést. Hálózatunkban a hagyományos röntgendiagnosztikai berendezések állapota országos átlag feletti, hiszen sok partnerünk a közelmúlt kistérségi és más uniós fejlesztéseinek eredményeképpen jutott új, direkt digitális röntgenberendezéshez. A szakdolgozók lelkesek, munkájukat megfelelő odafigyeléssel, a szakmai protokollok betartásával végzik. A kisebb-nagyobb hibákat az elején tisztázzuk, javítjuk és néhány hónap alatt jellemzően nagyon pontosra és magas szakmai színvonalúvá válik a röntgendiagnosztikai munka.

– Pedig azt gondolná az ember, a szakrendelői röntgenfelvételezést nehéz elrontani.

– A legnagyobb problémának azt tartom, hogy sok helyen, ahol elkezdtük működésünket, kiderült, a radiológiai területnek nem volt valódi szakmai vezetője, csak egy bejáró orvos röntgenezett és ultrahangozott, a szakdolgozók pedig olyan hibákat követtek el, amelyet senki sem vett észre, mivel senki sem ellenőrizte őket. A megfelelő vizsgálatkészítési protokollokkal azonban minden ilyen hiba egy csapásra eltűnt – és ennek legjobban radiográfus kollégá-

ink örültek. A TeleXray szolgáltatási hátterének természetesen az is része, hogy a röntgendiagnosztikai protokollokat a vizs-

lenítése, az utólagos képmanipuláció lehetőségei a rutin, napi leletezési feladatokat maximálisan kiszolgálják és segítik. A tech-

Dr. Bágyi Péter

gáló intézmény rendelkezésére bocsátjuk és el is várjuk azok alkalmazását.

– Mennyire váltotta be a hozzá fűzött reményeket az alkalmazott TERASY telerradiológiai rendszer?

– A rendszer egy folyamatosan fejlesztett, a röntgen-telerradiológiai munkafolyamatra optimalizált informatikai hátteret biztosít, több lényeges elemmel. Kezeli és nyilvántartja a belépő kéréseket, a képanyagok elérési útvonalával. Optimalizálja a leletező hely számára a képelérést és letöltést. A kész leletet visszajuttatja a kérő medikai informatikai (HIS) rendszerébe, ahol a rendszerek közötti párbeszéd megvalósítható. Persze ennél sokkal bonyolultabb rendszerről van szó, millió apró részlettel és nagyon nagy működési tapasztalattal, de számunkra, a felhasználók számára ezek a legfontosabb funkciók. A kép megje-

nológia óriási előnye a rugalmasság, ami a jelenlegi legmodernebb itthoni leletezési szokásokat figyelembe véve, azokat támogatva segíti a radiológust.

– Milyen együttműködést alakítottak ki a TERASY-rendszer fejlesztőivel? Hogyan lehet egy informatikussal jól együttműködni?

– Olyan informatikust kívánok mindenkinek, mint Mohai Viktor, a TERASY-rendszer szoftvermérnöke. Ha látom, hogy ő hív, tudom, hogy felkészültnek kell lennem: kétszer olyan gyorsan beszél, mint egy átlagember, minden szava információt hordoz, feleslegesen nem ismételi semmit, ésszerűtlen kérdéseket nem tesz fel. Teszi a dolgát a TERASY-rendszer szolgálatában. Nem kibúvókat keres, hanem megoldásokat ajánl.

– Hogyan képesek havonta 3-4 ezer vizsgálatot leletezni?

– A havi leletszám 60-70 százaléka a debreceni Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet Központi Radiológiai Diagnosztika Osztály radiológusainak munkája. Osztályunk, ahol összesen 15 radiológus szakorvos és 9 rezidens orvos dolgozik, éves szinten több, mint kétszáz ezer hagyományos röntgendiagnosztikai leletet ad ki. A leletezés körülményei, a TERASY-rendszer rugalmassága, a leletezést támogató megoldások azok, amik segítik ekkora mennyiség kezelését. Fontos azonban tudni, hogy kollégáim a munkaidő alatt dolgoznak. Radiológusaink, a teleradiológiai leletezéssel együtt, a munkaidőt maximálisan ki tudják használni leletezésre.

– **Ki végzi a fennmaradó 30-40 százalék leletezését?**

– Az ország különböző pontjain, akár ott, ahol megfelelő monitorral ellátott munkahelyen, akár kórházi körülmények között, például a Semmelweis Egyetem Radiológiai és Onkoterápiás Klinikáján dolgozó kollégák, akik szintén nagyon sokat tesznek hozzá a TeleXray-rendszer sikeréhez. De ajtónk nyitott bármelyik radiológiai osztály és kolléga előtt, várjuk a leletezői partnerek jelentkezését.

tájékoztatjuk, segítve őket abban, hogy pontosan milyen változtatásokra lenne szükség. A hagyományos radiológiai tevékenység mennyiségi adatait a rendszerben megjelenő, időponthoz köthető tevékenységek alapján mérjük, nyilvántartjuk és elemizzük a képanyag bekerülési, lekérési, lelet lezárási és visszaküldési idejét.

– **Elégedettek a klinikusok az eredménnyel? Látszik a leleteken a megyei kórházi színvonal? Egyáltalán mitől színvonalas egy röntgenlelet?**

– A hagyományos teleradiológiai folyamatban mindkét oldal teszi a dolgát, az igénylőket folyamatosan kérjük a pontos, korrekt tájékoztatásra, amit nagyrészt meg is tesznek. Tudják, vagy rájönnek, hogy így van ez jól. Eddig nagyon kevés, talán összesen három konzultálandó esetre emlékszem, amikor felül kellett bírálni leletünket. A klinikusok elégedettek. Sok helyen hamarabb kapnak leletet, mint a szolgáltatás bevezetése előtt, precízebbnek, lényegre törőbbnek tartják azokat. A leletezés folyamatában negatív sablonokat próbálunk strukturált formában alkalmazni, amely folyamatos informatikai fejlesztést is igényel.

biekben akár a klinikus oldali döntéstámogatás alapja is lehet.

– **Miért választják az intézmények a TeleXray-rendszert? Mert nincs radiológusuk? Mert jó minőségű leleteket akarnak?**

– A teleradiológiai megoldást elsősorban a radiológushány miatt választják, de van olyan kérés, ahol fontos a kiszámíthatóság, a minőségi munka, a folyamatos rendelkezésre állás is. Több olyan partnere is van, ahol eseti támogatást nyújt a rendszer, és szabadság, betegség esetén irányítják hozzánk a vizsgálatokat. Ezeket a helyeken a betegellátás biztonságát maximalizáljuk, és garantáljuk a röntgendiagnosztika állandó hozzáférését.

– **Milyen esetekben nem szabad semmiképpen sem teleradiológiai megoldást választani?**

– Sürgősségi betegellátást is végző intézményben, illetve ott, ahol a rendelési időszakban legalább egy nagy szakma, mondjuk sebész vagy belgyógyász nincs jelen. Ez azért fontos, mert találhatunk akut teendőt, szervezést igénylő esetet, például egy total PTX-et, amit ott helyben rendezni, menedzselni kell.

– **Magyarországon évente hárommillió röntgenlelet készül. Hosszabb távon ennek mekkora részét lehet teleradiológiai módon feldolgozni?**

– A hagyományos röntgendiagnosztikai leletezés a technikai fejlődés következtében már ma is elkülönül a felvételek készítésének helyétől. Csak abban van különbség, hogy tíz méterre, egy másik épületben, vagy száz kilométerre történik a leletezés. A munkafolyamat szervezése sem szabad, hogy eltérjen egymástól: korrekt kérés és kérésleírás a társszakmáktól, megfelelően elkészített felvételek, diagnosztikus munkahelyek, robotos informatikai háttér, a kérés-felvételkészítő-leletező közötti kommunikációs csatornák fenntartása szükséges az optimális üzemvitelhez. Ha a leletező oldal 24 órán keresztül rendelkezésre áll, akkor a hagyományos (tele)radiológiai tevékenység ellátja feladatát. Úgy érzem, a közeljövőben nemcsak a hárommillió röntgenvizsgálat hanem a 700 ezer CT-, valamint a 300 ezer MR-vizsgálat egyre jelentősebb részét is teleradiológiai megoldással fogjuk leletezni. Szeretnénk országos lefedettséget nyújtani, de ehhez csak széles körű szakmai összefogással lehetséges – pontosan erre találtuk ki az Országos Teleradiológiai Rendszert. ■

A debreceni teleradiológiai csapat esetmegbeszélés közben

– **Hogyan méri a leletezés sikerét minőségi és mennyiségi tekintetben?**

– A felvételek technikai minőségét orvosaink folyamatosan kontrollálják. A problémás eseteket, helyeket rövid időn belül

nyel. Úgy tartom, hogy eljöhét az az idő, amikor az ebben a rendszerben részt vevő klinikusok és radiológusok hasonló elvek szerint felépülő, strukturált leletekkel fognak kommunikálni. Ez egyébként a később-

Zöldi Péter

Nehezen talál radiológus szakorvost?
Szabadság vagy betegség esetén nehéz a
helyettesítés megoldása?
Bizonyos napokon nincs jelen radiológus
az intézményben, de a képalkotásnak és
leletezésnek ilyenkor is működni kellene?

Ilyen esetekben hívja segítségül a **TERASY**
teleradiológiai rendszert, és a betegellátás
zavartalanul folyhat tovább!

*Te
vagy
a legfontosabb!*

**Válaszd a Teva
minőségi készítményeit!**

TEVA

Magyar gyógyszergyártás
világszínvonalon